

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
ІНІ економіки та бізнес-освіти
Кафедра фінансів, обліку та економічної безпеки

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК

Збірник наукових праць

Випуск 10

Умань, 2016

ББК 65 (4УКР)
УДК 33 (477)
Е 45

**Рекомендовано до друку вченою радою ННІ економіки та бізнес-освіти УДПУ
імені Павла Тичини (протокол № 7 від 31 березня 2016 року)**

Редакційна колегія:

Гришова І. Ю. – д. е. н., професор кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки УДПУ імені Павла Тичини.

Чвертко Л. А. – к. е. н., доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки УДПУ імені Павла Тичини.

Рецензенти:

Курмаєв П. Ю. – д. е. н., професор кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки УДПУ імені Павла Тичини;

Чирва О. Г. – д. е. н., професор кафедри маркетингу та управління бізнесом УДПУ імені Павла Тичини

Науковий редактор – **М.А. Слатвінський**, к.е.н., професор кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки УДПУ імені Павла Тичини

Економічний вісник: збірник наукових праць. Вип. 10. – Умань: ФОП Жовтий О. О., 2016. – 153 с.

В економічному віснику представлені матеріали доповідей учасників III Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених та студентів «Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки» (м. Умань, УДПУ імені Павла Тичини, 24 березня 2016 р.), що відображають наукові, методичні та прикладні результати досліджень.

ББК 65 (4УКР)
УДК 33 (477)

ISBN 978 – 617 – 525 – 135 – 5

Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

ЗМІСТ

Андрійчук С.В.	
Ринок цінних паперів як складова фінансового ринку	7
Бабій Т. П., Драчук В.С.	
Злочинність у сфері страхування	9
Бержанір І.А.	
Напрями вдосконалення обліку виробничих запасів на підприємстві	11
Білоус А. О.	
Сучасні інформаційні системи управління, їх впровадження та використання на українських підприємствах	13
Блищик М.С.	
Сучасні аспекти страхування аграрного сектору економіки	15
Бойко Є.О., Гаврильчак О.В.	
Інноваційно-інвестиційний розвиток підприємств морегосподарського комплексу, як шлях до його конкурентоспроможності	17
Булгару О. Д., Митяй О.В.	
Особливості валютного регулювання в Україні	19
Вигівська Ю.Ю.	
Реалізація грошово-кредитної політики України в контексті валютної і банківської кризи	21
Войтенко Т.І.	
Проблеми та перспективи розвитку вітчизняної системи медичного страхування в Україні	23
Гордєєв М. В.	
Видатки місцевих бюджетів	25
Гринда О. С.	
Новації в оподаткування акцизним податком	27
Грабарський А.В., Олійніченко Є.О.	
Договір міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності «Зелена картка» як умова при виїзді за кордон	29
Думанський А.С.	
Ефективність застосування інформаційних систем і технологій в управлінській діяльності	32
Дяченко А.Г.	
Технології управління персоналом на підприємстві	34
Еней Я.І.	
Імпортозаміщення як перспективний напрям розвитку промислових підприємств	36
Жамгиров К.	
Диверсифікація економіки Туркменистана: законодательство и практика	38
Загорулько Т.О.	
Розвиток страхового ринку в Україні	40

Зоиров Ж.	
Нефтегазовый комплекс – ключевой фактор развития экономики Туркменистана	42
Кістол А.А.	
Рейдерство – основна загроза діяльності банку	45
Кістол А.А., Яцула Я.С.	
Управління персоналом як невід’ємна складова функціонування підприємства	48
Коваленко Н.В.	
Особенности финансовой оценки кредитоспособности предприятия-позичальника в коммерческом банке	51
Козак Ю.В.	
Інформаційні підходи до управління персоналом організації	52
Корнієнко Т.О.	
Управління фінансово-економічною безпекою підприємства	54
Котюжинський А.В., Бечко В.П.	
Управління кредитним портфелем банківських установ	56
Кравченко Р.О.	
Зовнішньоекономічна діяльність України як вагома складова економічного розвитку	58
Кравченко Ю.М.	
Сучасні проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні	60
Кривенко І.О.	
Прибуток як основне джерело фінансування діяльності туристичного підприємства	62
Криволап М.В.	
Діяльність лізингових компаній на фінансовому ринку України	64
Литвин О.В.	
Суспільні умови перетворення ресурсів і активів на інтелектуальний капітал	66
Мальованець Я.О., Митяй О.В.	
Особенности экономической кризиса в Украине	69
Мальованець Я.О., Петькова Н. І.	
Ринок праці в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку	71
Мартинов Є.Ю.	
Сучасний стан розвитку інформаційних систем	73
Махмадияров Б.	
Развитие человеческого капитала в экономике Туркменистана	74
Махматкулов Б.	
Энергетическое сотрудничество Туркменистана и Китайской Народной Республики	77
Мельничук Я. В.	
Аудит фінансової звітності підприємств	79

Мельничук Я.В., Митяй О.В.	
Вплив інформаційних технологій на розвиток економіки	81
Місюна Л.Л.	
Актуальні проблеми податкової системи України	83
Непочатенко О.А., Бабчук В.Ю.	
Підвищення ефективності вітчизняної дорожньої галузі	85
Омельчук В.С.	
Медичне страхування та проблеми його розвитку в Україні	87
Охріменко Н.В.	
Порівняння вітчизняних і закордонних методів фінансового аналізу	89
Підопригора С.М., Боровик П.М.	
Фінансове забезпечення культурно-освітніх закладів базового рівня	91
Погуляйко А. С.	
Страхування відповідальності власників закладів готельно-ресторанної сфери	93
Поліщук О. А.	
Особливості обліку фінансових інвестицій	95
Поліщук О.А., Кістол А.А.	
Соціальний захист населення як складова соціальної політики держави	98
Потужня Л.П.	
Удосконалення організації системи розвитку персоналу	100
Прокопчук О. Т.	
Стан та проблеми українського ринку аграрного страхування	102
Рибчак А. Л.	
Банківський нагляд у системі банківського управління	105
Савченко В.А.	
Фінансові відносини суб'єктів господарювання та організація їх фінансової діяльності	107
Сасенко Т.В., Митяй О.В.	
Соціальна політика корпорації та її ефективність	109
Сасенко Т.В., Бержанір І.А.	
Проблеми розвитку аудиту в Україні	111
Саранюк В.В.	
Стан і напрями модернізації соціального страхування	113
Семченко А.А.	
Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства	115
Слатвінський М. А.	
Модель багаторівневого захисту як основа ефективного ризик-менеджменту фінансових установ	118
Степанова Н. М.	
Формування доходів місцевих бюджетів	120
Сторожук С. С., Назаренко І. В.	
Фінансова стратегія підприємства: теоретичні аспекти	122

Телічко Н.А., Колотуха С.М.	
Перспективи розвитку банківської системи в Україні	124
Федоришин М.М.	
Управління дебіторською заборгованістю підприємства	127
Флора А.В.	
Напрями інноваційного розвитку закладів готельно-ресторанного бізнесу	129
Хрипта В.С.	
Сучасні інформаційні технології у готельно-ресторанному бізнесі	130
Цвігун М.В.	
Особливості страхування в туризмі	132
Циганков В.В.	
Особливості випуску облігацій місцевих позик України	136
Чава В.О.	
Особливості здійснення аудиту зовнішньоекономічної діяльності	138
Чава В.О., Митяй О. В.	
Вплив бюджетного дефіциту на розвиток економіки	140
Чвертко Л. А., Яцула Я.С.	
Проблеми інвестування коштів страхових резервів страховиками в Україні	143
Шведе Я.Б.	
Недержавні пенсійні фонди та їх роль у недержавному пенсійному забезпеченні в Україні	145
Юрченко О.С.	
Впровадження інноваційних технологій у туристичну галузь	147
Яковлєва В. Ю.	
Проблеми та перспективи розвитку соціального страхування в Україні	149

Список використаних джерел:

1. Балабанова Л.В. Управління персоналом: [навчальний посібник] / Л.В. Балабанова, О.В. Сардак. – Донецьк: Дон. ДУЕТ, 2006. – 320 с.
2. Кибанов А.Я. Управление персоналом организации / А.Я. Кибанов. – М.: Центр, 2003. – 388 с.
3. Коротков Э.М. Концепция менеджмента / Э.М. Коротков. – М.: Дело, 2012. – 301 с.
4. Крушельницька О.В. Управління персоналом: [навчальний посібник] / О.В. Крушельницька, Д.П. Мельничук. – К.: «Кондор». – 2005. – 308 с.
5. Савченко В.А. Удосконалення та підвищення ефективності професійного навчання кадрів на виробництві / В.А. Савченко // Україна: аспекти праці. – 2014. – № 7. – С. 15-25.

Прокопчук О. Т., к.е.н., ст. викладач
Уманський національний університет садівництва

СТАН ТА ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ АГРАРНОГО СТРАХУВАННЯ

У світовій практиці одним із чинників стабільності економічного розвитку сільськогосподарського виробництва та дієвим інструментом забезпечення фінансово-господарської стійкості аграрних підприємств є агрострахування. Проте, в Україні цей вид страхування є непривабливим через ряд причин: по-перше, ціна страхових платежів є занадто високою для сільськогосподарських виробників, які в умовах невизначеності вимушені постійно економити; по-друге, страхування сільськогосподарської продукції є непривабливим для безпосередніх страховиків, які часто відмовляють страхувати через недосконалість законодавства; по-третє, низький рівень довіри страхувальників-аграріїв до страховиків.

Попри недостатність розвитку ринку страхування сільськогосподарського виробництва і недосконалість законодавства проблемам управління ризиками сільськогосподарських товаровиробників і забезпечення їх системою страхування присвячено праці ряду вітчизняних та зарубіжних науковців: В. Базилевича, Н. Внукової, О. Вовчак, М. Дем'яненка, С. Навроцького, С. Осадця, В. Плиси, А. Самойловського, Р. Смоленюка, О. Філонюка, Ф. Хекне, Р. Шинкаренка та інших. Проте, недостатньо дослідженими залишаються питання регулювання відносин у сфері страхування з державною підтримкою.

З огляду на вищесказане, метою даного дослідження є з'ясування та вивчення сучасних тенденцій аграрного страхування в Україні та внесення пропозицій щодо удосконалення страхового захисту виробництва сільськогосподарської продукції з державною підтримкою.

У більшості розвинених країн страховий захист є одним з основних механізмів управління підприємницькими ризиками. Проте в сучасній

українській економіці, а в сільському господарстві особливо, він використовується в практиці підприємницької діяльності недостатньо.

На державному рівні страховий захист проявляється у формі державної підтримки аграрного сектору в разі настання стихійного лиха або появи надзвичайних, непередбачуваних збитків.

За рахунок коштів державного бюджету відшкодовуються збитки, що виникли в результаті великомасштабних стихійних лих, що носять надзвичайний характер. У цьому випадку, допомога з державного бюджету надається в обмеженому обсязі і носить одноразовий характер. В Україні, прикладом такого фонду можна назвати Резервний фонд кабінету Міністрів, Стабілізаційний фонд та ін.

Практично у всіх розвинених країнах здійснюється державна підтримка сільського господарства. Прагнення до продовольчої безпеки, а також загроза надмірної міграції сільського населення в міста змушує уряди країн субсидувати аграрний сектор за рахунок бюджету [1]. Основними видами державної підтримки є субсидії, кредитування, розвиток сільської інфраструктури, охорона навколишнього середовища та раціональне використання земельних і водних ресурсів, проведення науково-дослідних робіт у галузі сільського господарства, забезпечення продовольством нужденних груп населення та забезпечення безпеки виробництва продовольства (якість сировини та продовольства).

Щоб відстежити ситуацію на ринку страхування сільськогосподарської продукції, проаналізуємо діяльність страхових компаній за період 2011-2014 рр.

У 2013 р. система агрострахування України і процеси оцінки агроризиків зазнали істотних змін у порівнянні з практикою 2011-2012 рр. Досвід 2011 р. та законодавчі зміни 2012 р. стали поштовхом до тих змін, які відбулися на ринку уже в наступному році. У липні 2012 р. в Україні був прийнятий закон про страхування сільськогосподарських ризиків з державною підтримкою. Він став досить потужним стимулом до змін на ринку, незважаючи на те, що коштів на державну підтримку як в 2012 р., так і в 2013 р. в бюджеті України не знайшлося [2].

Одним з факторів структурування ринку в 2013 р. стало створення об'єднання страховиків «Аграрний Страховий Пул» (далі – АСП). Дане об'єднання створено в листопаді 2012 р. для координації агрострахування за програмами державної підтримки в агрострахуванні. Разом з тим, незважаючи на відсутність коштів у бюджеті України, АСП координував програми страхування державних форвардних закупівель Аграрного Фонду України та Державної продовольчо-закупівельної Корпорації України (ДПЗКУ), забезпечивши стабільну реалізацію агрострахування за даними програмами [3; 4].

Система, в рамках якої був створений Аграрний страховий Пул в Україні, дуже ефективно працює в Туреччині. І хоча це об'єднання дуже молоде, однак, має вже хороші результати. Подібна система вже більше 100 років розвивається в Іспанії.

Слід відмітити, що у 2013 р., ринок придбав чітку сегментацію – системна робота по державним програмам форвардних закупівель (84 % ринку) забезпечується компаніями-членами АСП (Домінанта, Брокбізнес, Страхові Гарантії, та УАСК); та розвиток добровільного агрострахування (ІНГО Україна, ПЗУ Україна, АСКА, Провідна та Оранта-Січ). Лідирувати на ринку агрострахування у 2014 р. продовжували все ті ж страхові компанії (рис.).

Таким чином, проаналізувавши сучасні тенденції ринку агрострахування в Україні визначено, що ситуація, поетапно покращується. Залучено більше страхових компаній до цього виду діяльності і, разом з тим, зростає площа застрахованих полів.

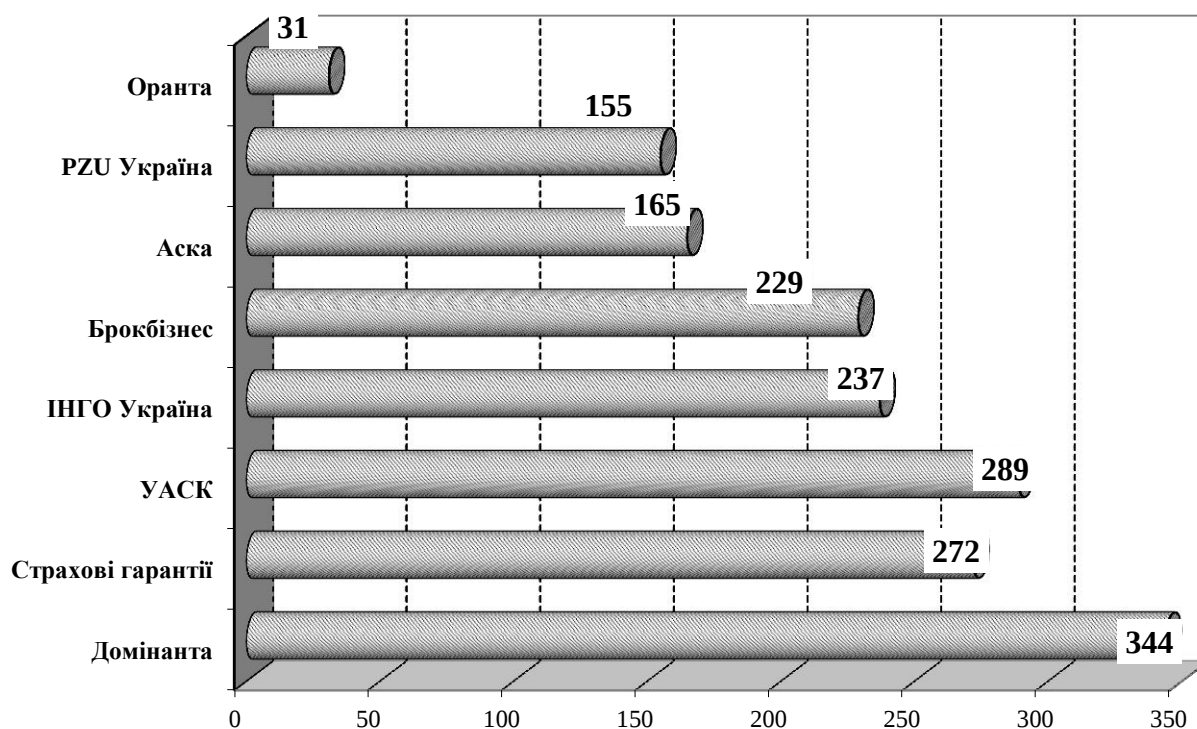

Рис. Головні агростраховики 2014 р. та кількість укладених ними договорів зі страхування сільськогосподарських культур

Але для більш ефективної роботи Аграрного Пулу, постає необхідність розробити нову ефективну програму та умови агрострахування на базі вже існуючого досвіду розвинених країн, де агрострахування має домінуючу роль, як ефективний регулятор ризиків в аграрному секторі. Також, щоб досягти покращення системи агрострахування, необхідно аналізувати не тільки всю систему в цілому, а розглядати роботу кожної страхової компанії, що входить в Аграрний Пул.

Список використаних джерел:

1. Криворучко А.В. Розвиток страхового ринку в сільському господарстві / А.В. Криворучко // Економіка АПК. – 2008. – № 6. – С. 66-70.

2. Портал про страхування сільськогосподарських ризиків [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.agroinsurance.com/ru>.

3. Прокопчук О.Т. Особливості страхування аграрних ризиків у країнах світу / О.Т. Прокопчук, Ю.В. Улянич, В.П. Бечко // Актуальні проблеми економіки (науковий економічний журнал). – 2014. – № 3 (153). – С. 46-53.

4. Прокопчук О.Т. Зарубіжний досвід страхування аграрних ризиків та доцільність його застосування в Україні / О.Т. Прокопчук, Ю.В. Улянич, К.Ф. Улянич // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. – Умань, 2013. – Вип. 83. Ч. 2 : Економіка. – С. 227-234.

Рибчак А. Л., студентка

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

БАНКІВСЬКИЙ НАГЛЯД У СИСТЕМІ БАНКІВСЬКОГО УПРАВЛІННЯ

Банківський нагляд – невід’ємна складова банківського управління. Це система контролю та дій Національного банку України (НБУ), спрямованих на забезпечення дотримання банками та іншими особами, стосовно яких НБУ здійснює наглядову діяльність, законодавства України і встановлених нормативів, з метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників і кредиторів банку.

Україна, організовуючи власну систему банківського нагляду, віднесла його проведення до компетенції центрального банку, не створюючи окремих спеціалізованих органів для здійснення банківського регулювання та нагляду [1, с. 91].

НБУ здійснює регулювання та банківський нагляд відповідно до положень Конституції України, Закону України «Про банки і банківську діяльність», Закону України «Про Національний банк України», інших законодавчих актів України та нормативно-правових актів НБУ [2].

Здійснюється банківський нагляд на підставі отриманої інформації установ, дотримання ними економічних нормативів, банківського законодавства та нормативних актів. Діяльність НБУ охоплює всі банки, їх підрозділи на території України та за кордоном, установи іноземних банків в Україні.

Банківський нагляд включає в себе вступний контроль, дистанційний (або документарний) контроль та надання ліцензії на здійснення банківських операцій. Деякі фахівці вважають вступний контроль найбільш важливою частиною банківського нагляду. Він здійснюється з метою визначення в банку умов, необхідних для отримання банківської ліцензії на здійснення різних банківських операцій, передбачених чинним законодавством та нормативно-правовими актами НБУ [2].

Також вступний контроль обмежує можливість здійснення банківських операцій лише тими суб’єктами, які мають ліцензію на право зайняття

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК

Збірник наукових праць

Випуск 10

Відповідальний за випуск : Чвертко Л. А.

Технічний редактор: Яцула Я. С.

Друкується без редакторської правки

Підписано до друку 19.04.2016. Формат 60х90 1/32

Папір офсет.

Обл. – вид. арк. 10,5 Ум. друк. арк. 9,2

Тираж 300. Зам. №2457

Видавець та виготовлювач

ФОП Жовтий

20300, м. Умань, вул. Садова, 2

(УДПУ імені Павла Тичини, навчальний корпус № 1)

Тел. 097 255 65 07

047 44 5 21 66

093 540 78 82

e-mail: nastek@meta.ua

www.foto-na.net.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК, №2444 від 22.03.2006 р.